

$$KU = (K+V)^R$$

Leerlingen met kenmerken van begaafdheid

Een pleidooi voor maatwerk

Dr. Eleonoor van Gerven

Het slechte nieuws maar eerst

$$KU = (K + V)^R$$

- Er is niet zo iets als DE begaafde leerling
- Er zijn wel leerlingen met kenmerken van begafdheid
- Al die leerlingen zijn uniek: het gaat dus om een heterogene groep
- Voor een heterogene groep passen geen homogene maatregelen

En dan nu het goede nieuws

$$KU = (K + V)^R$$

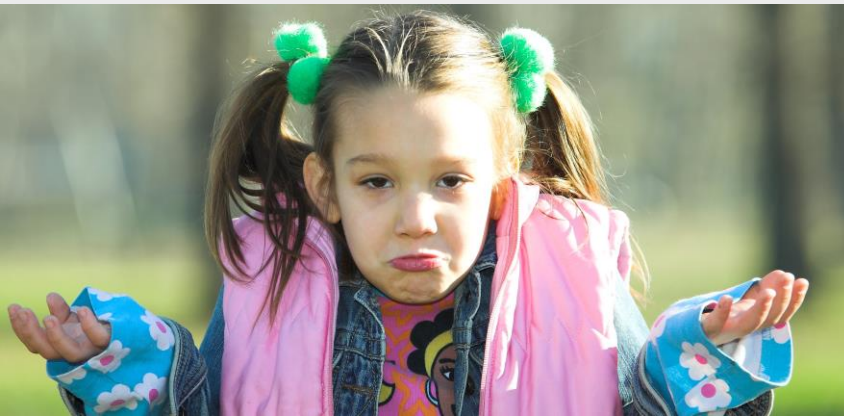
- Niet álle leerlingen met kenmerken van begaafdheid zijn zorgenkinderen
- Met de meeste begaafde kinderen gaat het goed
- Je vindt hen onder alle lagen van de bevolking, in alle culturen, in alle wijken en ze spreken alle talen

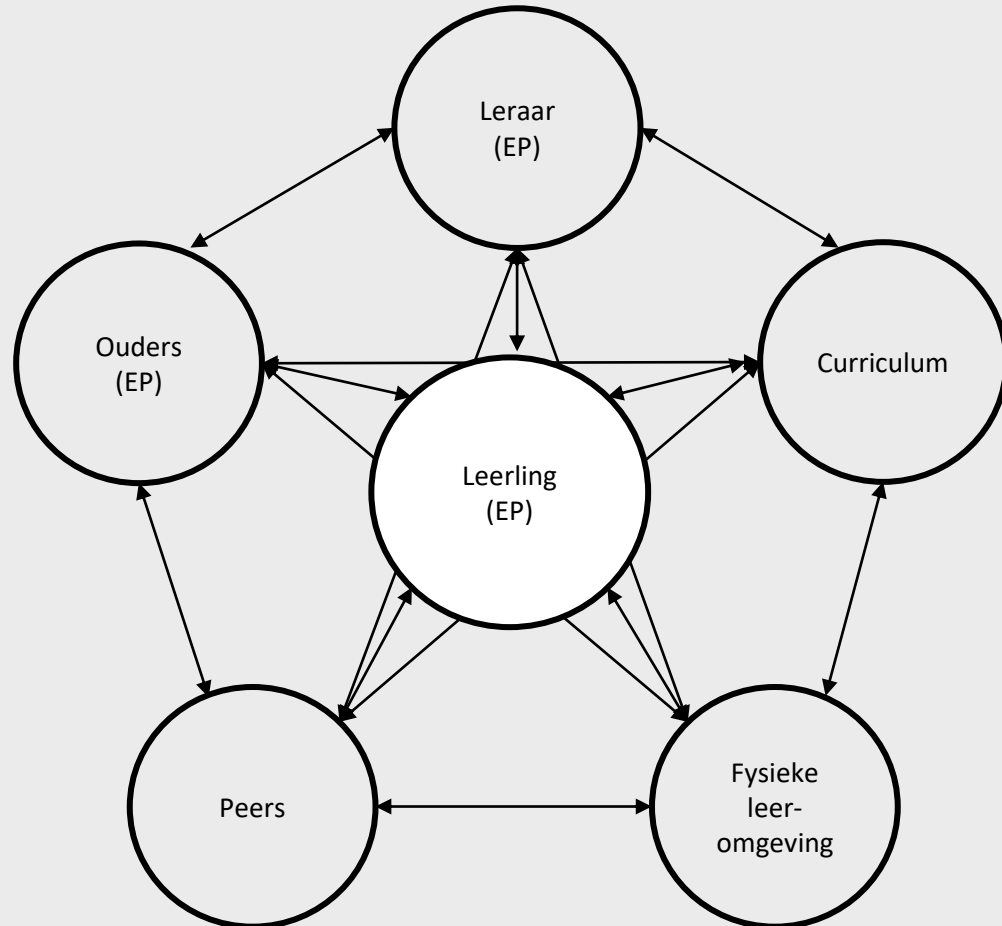
Maar...

$$KU = (K+V)^R$$

- Er zijn beslist ook uitzonderingen
- Dat zijn de kinderen die jullie het meeste zullen zien
- Daardoor kan onbewust een specifiek beeld gegeneraliseerd worden naar een totale groep
- Voor sommige begaafde kinderen bestaat er een mismatch tussen specifieke kindkenmerken, behoeften die daaruit voortkomen en de respons van de omgeving op die behoeften

De ecologie van de leerling

- Kansen en risico's

Wat je ziet is gedrag

$$KU = (K + V)^R$$

- Gedrag is een boodschap en wordt systemisch ontlokt
- Als je wilt dat het kind zich anders gaat gedragen, moet je zelf iets anders doen
- Succesvolle veranderingen zijn systemisch van aard

Het Systemisch Support Programma (SSP)

(Van Gerven, 2024)

KU=(K+V)^R

- Uitgangspunten
  - Systemische aanpak
  - Handelingsgericht werken
  - Oplossingsgericht werken
  - Neemt afstand van denken in termen van sterkten en zwakten
- 2 fasen
  - Systemische Exploratie (SE)
  - Systemische Interventie (SI)

Wat doet het SSP

(Crepeau-Hobson & Bianco ,2013; Cauffmann & Van Dijk, 2009; Pameijer & Van Beukering , 2007; Pereles, Omdal & Baldwin, 2009; Van Gerven & Drent, 2004; Van Gerven, 2015, ;2019; Van Meersbergen & de Vries, 2017, Van Gerven 2024)

$$KU = (K + V)^R$$

- Begaafdheid hoeft niet formeel geïdentificeerd te zijn
- Overstijgt curriculaire behoeften en is ook gericht op gedrag
- Is niet beperkt tot speciale educatieve behoeften
- Gericht op een positieve verandering in de bestaande situatie
- Het laat je reflecteren op theorie en praktijk: professioneel stilstaan

Wat doet het SSP

(Crepeau-Hobson & Bianco ,2013; Cauffmann & Van Dijk, 2009; Pameijer & Van Beukering , 2007; Pereles, Omdal & Baldwin, 2009; van Gerven & Drent, 2004; van Gerven, 2015, ;2019; van Meersbergen & de Vries, 2017, Van Gerven, 2024)

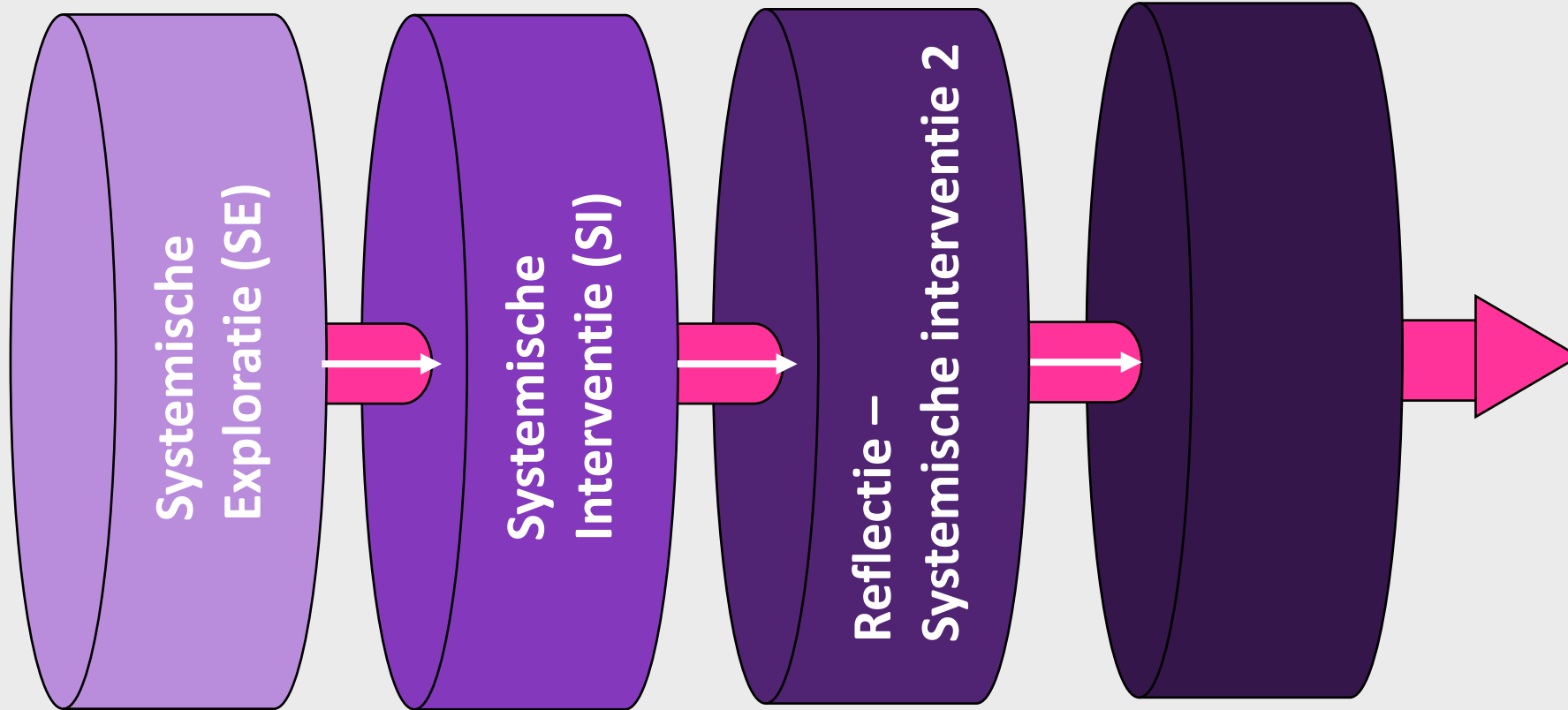

- Is een systematische verkenning van kindkenmerken en de invloed van de omgeving op die kenmerken
  - Vraagt om intensieve samenwerking met educatieve partners
  - Is gebaseerd op eigenaarschap van alle betrokkenen
  - Is gericht op oplossingen met een groeiperspectief voor alle betrokkenen
- Veronderstelt dat de veranderingsbehoefte duidelijk wordt vastgesteld
- Is een doorgaande serie van relatief kleine begeleidingsplannen die ontwikkeld worden voor individuele begeleidingstrajecten

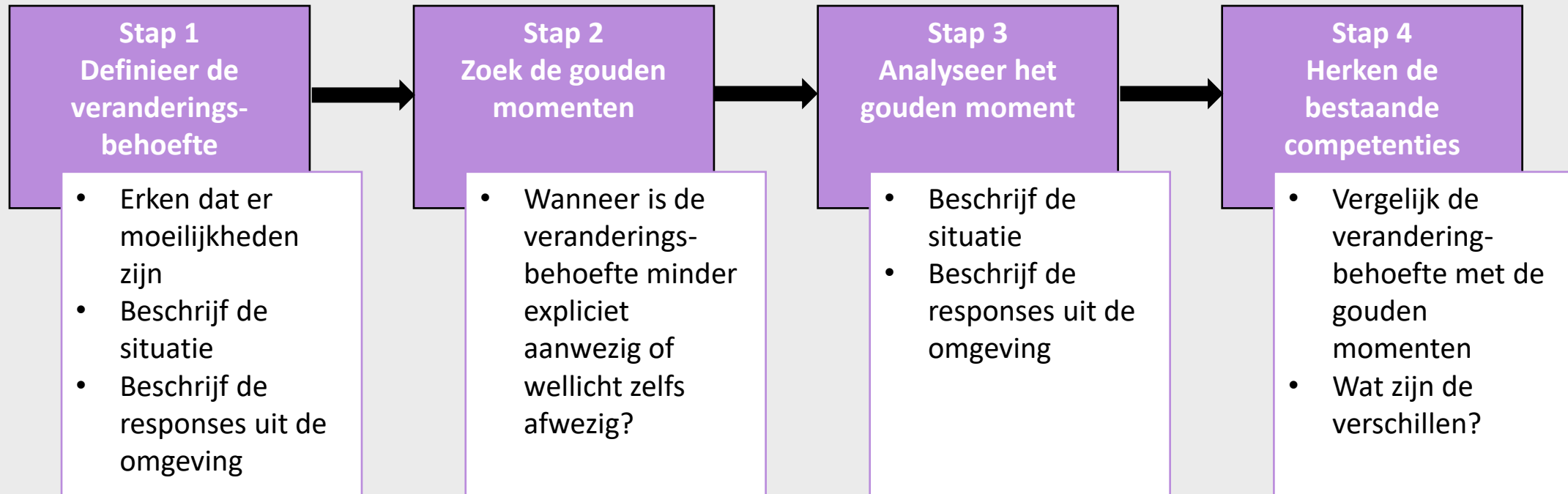
Het Systemisch Support Programma

(Van Gerven & Weterings, 2014, Van Gerven, 2024)

Stroomschema Systemisch Exploreren

(Van Gerven, 2024)

Herkennen gouden momenten

$$KU = (K+V)^R$$

- Moeilijk om gouden momenten te herkennen
    - Bij complexe casuïstiek is het probleem veelal voorliggend
    - Partijen zijn snel gericht op het 'eigen gelijk'
  - Gouden momenten komen voor op momenten dat het ontwikkelingspotentieel van de leerling een positieve rol speelt
  - SE is een al een op zichzelf staande interventie
-

Iedereen is al competent

$$KU = (K+V)^R$$

- Tijdens gouden momenten is er sprake van goede afstemming
  - Dan tonen alle partijen zich competent
  - De vaardigheden zijn er dus al maar worden alleen nog niet altijd handig ingezet
-

In de verschillen liggen de interventies

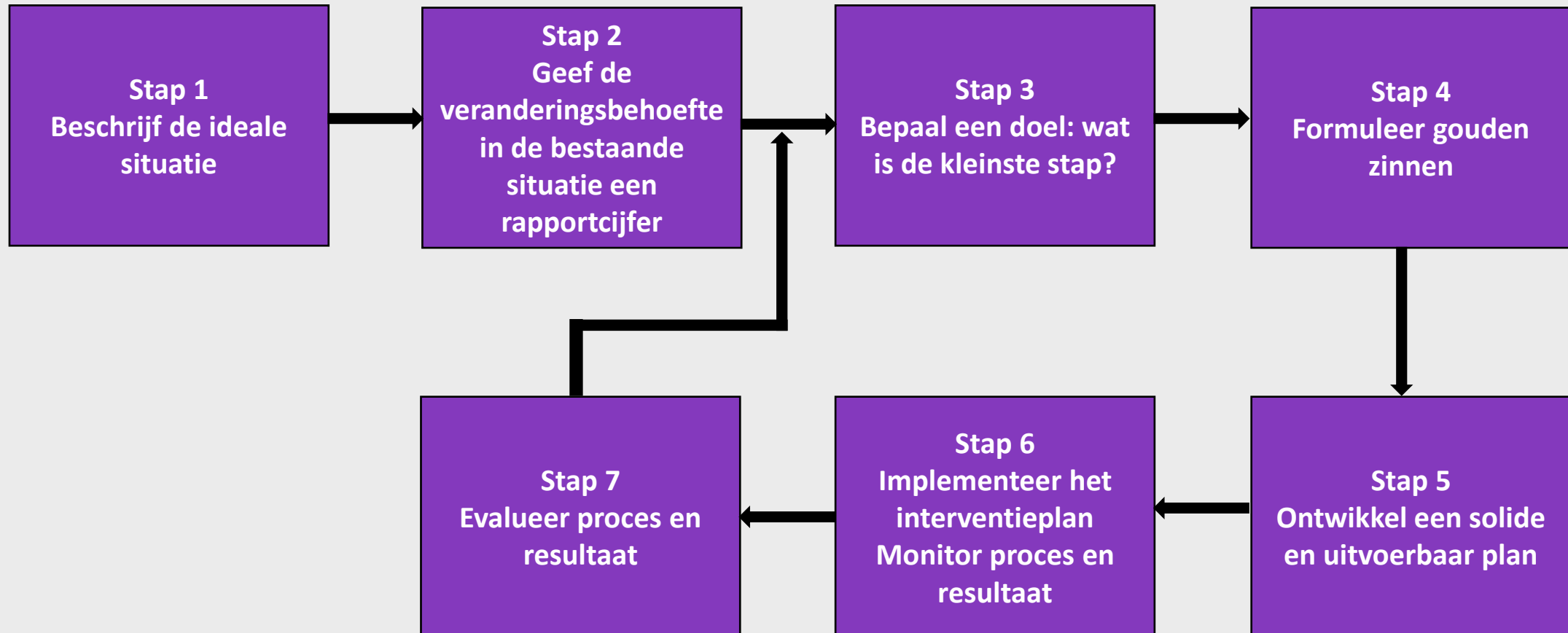

$$KU = (K + V)^R$$

- Betrokkenen ontwikkelen inzicht in perspectieven op oplossingen
  - Ze zien kansen voor hun eigen bijdrage aan interventies
  - Er ontstaat grond voor een 'joint venture'
-

Stoomschema Systemisch Intervenieren

(Van Gerven, 2024)

Monitoren proces

$$KU = (K + V)^R$$

- Vereist net zo consequent volhouden als de interventie
- Gebrek aan systematisch volhouden beperkt kansen op succes
- Monitoren geeft inzicht in oorzaken en beperkingen van succes
- Monitoren dwingt op gezonde wijze tot volhouden

